

Investigation of the case method in accounting education

Muhasebe eğitiminde vak'a yönteminin irdelenmesi

Aysel Güney¹

Abstract

Training is the development of human skills and behaviors in a certain process. Because of this reason, training is necessary to be carried out by specialists. A quality education improves the existing system, reduces costs and increases revenues (Korkmaz, 1997). Managers and faculty members of specifically the higher education institutions must meet the constantly changing needs and requests of the individuals or institutions in the customer situation with the highest quality products. The accounting courses are offered by educational institutions should be organized as a whole and conveyed to the students within the system. Case method which is one of the methods that will enable the student to develop his point of view during this conveyance. Therefore, this study aims to focus on the place and importance of the case method in accounting education.

Keywords: Accounting; education; method; case.

Özet

İnsan beceri ve davranışlarının belli bir süreç içinde geliştirilmesi eğitim olarak tanımlanabilir. Eğitimin uzmanlarca yapılması gereklidir. Kaliteli bir eğitim sonucunda mevcut sistem gelişir, maliyetler düşer ve gelirler artar. (Korkmaz, 1997). Özellikle üniversite kurumları içinde bulunan ve görev yapan yöneticiler ve öğretim üyeleri, muhasebe bilgisini ve muhasebe elemanının talep eden kişi veya birimlerin sürekli değişen ihtiyaç ve isteklerini iyi yetiştirilmiş bireylerle karşılamak durumundadırlar. Bu yüzden özellikle yükseköğretim kurumlarında verilen muhasebe derslerinin bir bütün olarak düzenlenmesi ve bir sistem anlayışı içerisinde öğrencilere aktarılması zorunludur. Bu aktarım sırasında öğrencinin bakış açısını gelişmesini sağlayacak yöntemlerden birisi vak'a yöntemidir. Bu çalışmada muhasebe eğitiminde vak'a yönteminin yeri ve önemi üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe; eğitim; yöntem; vak'a.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

Giriş

Muhasebe eğitiminde teori ve uygulama birbirinin ayrılmaz parçalarıdır. Muhasebe eğitiminin en belirgin yönlerinden birisi de, muhasebe uygulamalarının yasayla belirlenen standartlara ve normlara dayandırılmış olmasıdır (Bilginer, 1999). Yükseköğretimde, muhasebe eğitimi içinde verilen muhasebe derslerinin bir bütün olarak düzenlenmesi ve bir sistematik içerisinde öğrencilere verilmesi gereklidir.

¹ Yrd. Doç. Dr., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Muhasebe ve Denetim Bölümü, aysel.guney@bilecik.edu.tr

Muhasebe eğitiminin amacına ulaşabilmesi için kullanılan öğretim yöntemlerini şöyle sayabiliriz:

1. *Tartışma Yolu İle Öğretim*,

Tüm katılanların yüz yüze bulunduğu bir grupta, bir amaç doğrultusunda ve bir liderin yönlendiriciliğinde, ortak ilgi alanı içinde bir konuda belli yapılan planlı ve sistemli bir etkileşim sürecidir

2. *Anlatım Yolu İle Öğretim*,

Anlatılan ve açıklanan konularda Öğretim elemanının dikkatleri canlı tutarak sunum yapma yöntemidir

3. *Soru-Yanıt Yöntemi İle Öğretim*,

Öğretim elemanının, eğitim süreci içinde öğrencinin öğrenme sürecini kontrol edebilmek için soru sormak ve soru sorulmasına izin verdiği yöntemdir.

4. *İşbirlikli Öğrenme Yolu İle Öğretim*

Öğrencilerin küçük ve ortak gruplar halinde çalışması ve küçük gruplar içinde birbirinin öğrenmesine yardım ederek öğrenme yöntemidir.

5. *Araştırma Yolu İle Öğretim*,

Öğrencileri araştırma yapmaya, kaynakları taramaya, öğrendiklerini birbirleri ile paylaşmaya ve bağımsız düşünmeye teşvik eden bir yöntemdir.

6. *Örnek Olay İnceleme Yolu İle Öğretim (vak' a yöntemi)*

Önce konu ile ilgili alandan gerçek olaylar seçilir. Daha sonra seçilen olaylar, anlaşılır bir biçimde ortaya konulur ve inceleme süreci içinde öneriler tartışılarak ve değerlendirilerek olayın sona erdirilmesi yöntemidir..

Öğretim yöntemlerini destekleyen unsurlardan birisi de öğrenme stilleridir. “*Öğrenme stilleri her bir öğrencinin yeni ve zor bilgiyi öğrenmeye hazırlanırken, öğrenirken ve hatırlarken farklı ve kendilerine özgü yollar kullanmasıdır*” şeklinde tanımlanmaktadır (Boydak, 2001)”, Öğrenme stillerini “*görsel, işitsel ve kinestetik/ dokunsal*” olarak üç ana grupta toplamak mümkündür

Son yıllar da teknolojiye meydana gelen gelişmelerin özellikle bilgisayar teknolojisindeki gelişiminin, eğitimde ve özellikle muhasebe eğitiminde kullanılan yöntemler üzerinde çok büyük etkisi bulunmaktadır. Şunu da gözden kaçırmamak gerekir ki, bilgisayar ve diğer bilgi teknolojisi araçlarının kullanımı, sadece bir sunum tekniğidir ve dersin anlam ve kapsamını değiştirmemektedir.

Gelişen teknoloji , ortaya çıkan yasal zorunluluklar , işletmelerin büyümesi ve uluslararası ortamda işlem yapmaları sonucunda işleyiş ve denetimde karşılaştıkları sorunların eğitime aktarılmasında ve bu sorunlara tartışılarak çözüm yolları üretilmesinde, teoride öğrenilen konuların gerçek olaylara nasıl yansıtılabileceğinin öğrenilmesinde ve muhasebe eğitimin de etkili olan yöntemlerden biri vak' yöntemidir.

Muhasebe Eğitimi

Bireyin kişiliğinin gelişmesine, bilgi ve beceri kazanmasına, ilgi ve yeteneklerine göre meslek edinmesine yardım eden ve, topluma, çevreye ve yeniliklere duyarlı ve uyumlu olmasına yardım eden süreç olarak ta eğitimi tanımlayabiliriz Ayrıca; eğitim bireylerin bilgi ve beceri kazanmasını sağlarken bunun yanında bireylerde kültürel ahlaki bilgi ve davranışların oluşumuna da katkı sağlamaktadır.

“*Toplumsal hayatın her alanında ihtiyaç duyulan mesleklerde kalifiye teknik elemanlar yetiştirilmesi için gereken bilgi ve becerilerin sunulduğu eğitim çeşidine* “ Mesleki eğitim adı verilmektedir. Mesleki eğitimin bir çeşidi de muhasebe eğitimidir. “*Muhasebe alanında teorik ve uygulamalı bilgi ve becerilerin kazandırılması*” ise Muhasebe mesleğini ifade etmektedir.(Demir, 2012) Muhasebe mesleği, teorik eğitim ve uygulamanın bir arada düşünülüp, değerlendirildiği bir alan olarak belirtilmektedir. Muhasebe eğitiminde, edinilen bilgi ve becerilerinin yanı sıra kişiler arası düşünsel becerileri, iletişim becerileri, etkili yazma becerileri, dinleme becerileri , sorunları tespit edip çözebilme becerilerine de ayrıca sahip olunması gereği bulunmaktadır. (Milner & Hill, 2008).

Teori ve uygulama muhasebe eğitimi içinde birbirinden ayrılmaz parçalarıdır. Verilen temel muhasebe bilgilerinin yeni bilgiler ile desteklenmesi, birlikte kavratılması, birbiri ile bütünleşmesi ve elde edinilen tüm teorik bilgilerin uygulamalarla pekiştirilmesi gerekir (Demirkan, 2001).

Tek bir öğreticinin genellikle tek bir bilgi kaynağına, kitaba, bağlı olarak yürüttüğü ve genellikle sınıf içerisinde, belirlenmiş gün ve saatler içerisinde gerçekleştirdiği eğitim. *Geleneksel muhasebe* öğretimi olarak tanımlanmaktadır. Geleneksel muhasebe öğretimi, bir süre sonra öğrencinin derse olan ilgisini azaltırken muhasebe teorisi ile uygulamalarının birbirinden uzaklaşmasına neden olmaktadır.

Geleneksel muhasebe öğretiminin ve yönteminin birçok dezavantajı vardır. Bunlardan bazıları aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

1. *Teori ve uygulama birlikte aktarılmadığı için verilen bilgilerin akılda kalıcılığı çok azdır.*

2. *Öğretici ve öğrencinin derste aktif kalma süresi çok kısadır.*

3. *Bilgi direkt verildiğinden dolayı sorgulamayan, araştırmayan ve yorumlayamayan bir öğrenci profili ortaya çıkarmaktadır.*

4. *Öğrenciler daha çok ezbere dayanan ders çalışmaya yönelmektedir.*

Muhasebe eğitiminde, teorik bilgilerle birlikte problem çözme, zamanı etkin kullanma ve iletişim gibi yeteneklerin geliştirilmesi bunun yanı sıra takım çalışma gibi özelliklerin de öğrencilere verilmesi gerekmektedir (Fidan, 2012 muhasebe eğitiminde, globalleşme ve teknoloji her alanda olduğu gibi de etkisini de göstermektedir).

Muhasebe eğitiminin amacı; temel muhasebe bilgilerini vermek ve bunun yanı sıra maliyet, finans ile ilgili verileri analiz etme ve yorumlamalarını geliştirecek yetenek ve bilgileri de öğretmektir. Öncelikle Temel muhasebe bilgileri ve tekniklerinin öğretilmesi daha sonra bu bilgi ve teknikleri pekiştirecek işletme, iktisat ve diğer muhasebe derslerinin verilmesi, ayrıca bilgi teknolojilerine ilişkin derslerinde verilerek öğrencilerin analitik becerilerinin gelişmesine katkı sağlanmalıdır. (Sayın ve ark., 2005:102). Bunu öğrencilere kazandıran yöntemlerden biri Vak'a yöntemidir.

Muhasebe eğitiminin gelişimine katkıda bulunan etkenler çok çeşitli ve özelliğlidir. Bu çeşitli faktörler içinde en bilinen ve kabul edilen etkenleri şöyle sayabiliriz (Arsoy vd., 2014):

1. *bilimsel etkenler*

2. *yasal etkenler*

3. *teknolojik etkenler*

4. *toplumsal etkenler*

5. *ekonomik değişimler*

6. *eğitim-öğretimde meydana gelen değişimler*

7. *Kullanılan çeşitli araç ve yöntemlerde meydana gelen değişimler*

8. *bilgi çağının gerektirdiği değişimler*

Muhasebe eğitiminin amacına ulaşmasında, teori ile uygulamaya yönelik bilgilerin verilmesi ve öğrencinin muhasebeyi yakından ilgilendiren etik, hukuku, yönetim, denetim vb. çeşitli bilgilerle donatılması gerekir. (Demir, 2012).

Literatür incelemeleri yapıldığında Muhasebe eğitiminin içinde olması gereken konular ve kullanılması gereken beceri ve tekniklerle ilgili şu bulgulara ulaşılmıştır (Çankaya & Dinç, 2009).

- **“Derlerde verilmesi gereken ilk beş konu; finansal muhasebe, finansal tablolar analizi, uluslararası muhasebe standartları/ uluslararası finansal raporlama standartları, vergi konuları ve bağımsız denetimdir.**
- **Derlerde verilmesi gereken ilk beş beceri; analitik/ eleştirel düşünme, doğru mesleki tutum geliştirme, hesaplama teknikleri, yazılı iletişim ve motivasyon**
- **Derlerde kullanılması gereken ilk üç teknik; örnek olay (vaka incelemeleri), bilgi analizi tekniği ve teknolojinin kullanıma dayalı ödevlerdir.”**

Muhasebe eğitiminin temel derslerinin alınmasından sonra öğrencilerin bakış açılarını geliştirmek, uygulamadaki gerçek sorunları algılamasını sağlamak ve yaşanan problemde alternatif çözüm üretilebilmesi için vak'a yöntemi en uygun yöntemlerden biri olarak algılanabilir.

Yapılan araştırmalar ve gözlemler göstermiştir ki klasik muhasebe eğitimi istisnalar dışında hiçbir şey üretmeyen gençlere yöneliktir. Hâlbuki globalleşme muhasebe eğitimi süreklilik kazanmıştır. Klasik muhasebe eğitiminde üretilen ve sadece teoriye dayanan bilgiler iş hayatından çoğu zaman kopuktur. Eğitimde meydana gelen gelişmeler, eğitimi etkileyen içsel ve dışsal etkenler muhasebe eğitimini de etkilemiş ve yönlendirmiştir. Bu etkilenme sonucunda muhasebe eğitiminde de stratejik planlama yaklaşımını gerekliliği ortaya çıkmış bu muhasebe eğitiminin gelişmesinde önemli rol oynamıştır..

Stratejik Planlama; *kurum ve kuruluşların —Neredeyiz?!, —Nereye ulaşmak istiyoruz?!, Buraya nasıl ulaşıyoruz? sorularına cevap verme sürecidir.* Stratejik planlama ise *bir kurumun misyonunun, hedeflerinin ve stratejilerinin taslağıdır.* Planlanan eğitim amaçlara ulaşmak, eğitimde kalite ve niteliği yükseltebilmek için Stratejik Yönetim ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Bir ülkede eğitimin ve ulusal kalkınmanın temel taşlarından birisi eğitim kurumlarıdır ve ülkede stratejik öneme sahiptirler. Bu nedenle, eğitim kurumlarının çevre gereksinimlerini ve değişen koşulları göz önüne alarak, bir takım stratejik amaçlar edinmeleri gerekir ki bu var olmalarının temelinde yapmaktadır.

Muhasebe derslerinin ilginç ve renkli hale getirilerek sunulması son derece önemlidir. Bunun içinde muhasebenin karmaşık sayılabilecek bir yapıya sahip olma özelliğinin ortadan kaldırılması, derslerinin teknik bir özelliklerinin azaltılması ve öğrencilerde görülen muhasebe mantığını oluşturma zorluğunun ortadan kaldırılması gerekir. Bu negatif özellikler ortadan kaldırıldığında öğrencilerin muhasebeyi anlama düzeyleri de yükselecektir.

Muhasebe eğitiminde teori ve uygulamayı bir araya getirmek için teorik bilgiler verildikten sonra gerçek hayattan alınan vak'a larla bu bilgilerin uygulamasının yapılması eğitim alan kişilerin olaylar karşısındaki düşünce ve çözüm önerilerinin alınarak karşılıklı tartışma yoluyla bu olaylara verecekleri tepkilerin geliştirdikleri çözüm yollarının ortaya konması, kişilerin bakış açılarını geliştirdiği gibi muhasebe bilgi düzeylerinin de gelişmesine katkı sağlayacaktır ve muhasebe derslerini daha ilgi çekici hale getirecektir.

Vak'a Yöntemi

İşletme ile ilgili olay ve sorunların anlatımı “vak'a”, temel malzemesi Vak'a olan eğitim biçimi ise “vak'a metodu” olarak adlandırılmaktadır. (Eren, 1992: 65) Vak'a, İngilizce Case sözcüğünün Türkçe karşılığı olarak kullanılan Arapça kökenli bir kelimedir.

İşletmecilik eğitiminde vak'a, bir kişi ya da bir organizasyondaki kişilerin karşılaştığı, bir kararın, bir güçlüğü, bir fırsatın, bir sorunun söz konusu olduğu, gerçek bir durumun tarifidir. (Erskine ve ark., 2003:9). “Vak'alar mesaj içeren hikâyelerdir. İyi vakit geçirme amaçlı hazırlanmış metinler değildir. Bunlar, ders alınacak ve bazen takdir edilmesi gereken gerçek hikâyelerdir ve eğitici'dirler.(Herreid, 1997:92). Vak'alarda tek bir çözüm ve tek bir doğru yoktur, bu yüzden bu yöntemde öğrenciler veya vak'a ile ilgilenen kişiler kendilerini karar verici durumunda kabul etmeli, durumu değerlendirerek, bir eylem önerisinde bulunmalıdırlar (Apaydın, 2008:679).

Vak'a eğitimi üzerine yapılmış çalışmaların bazıları, vak'aları belirli özelliklerine göre sınıflandırılma denemeleri de yapmışlardır. Bunlardan birine göre vak'alar aşağıdaki şekilde sınıflandırılabilir:

- Saf vaka çalışması: genellikle hukuk ve işletmecilik alanında kullanılan, belirli özellikleri olan bir rapor şeklinde hazırlanmış metinler.
- Vak'a çalışması olarak kullanılan oyunlar: Vak'a çalışmasının yanısıra bir oyunun da tipik özelliklerini barındıran vak'alar.
- Simülasyon içeren vak'alar: Daha çok tıp eğitiminde kullanılan farklı hasta senaryoları üzerine simülasyonlar içeren vak'alar.
- Simülasyon oyunları içeren vak'alar: Hem oyun hem de simülasyon özelliklerini içeren vak'alar. Bu türdeki vak'alar da genellikle işletmecilik eğitiminde kullanılmaktadır.

Ayrıca vak'aları eğitim amaçlarına görede sınıflandırabiliriz:

- Öğrenci vak'aları:Öğrenciye teori ve uygulamayı beraber verme amacı taşırlar.

- -Sistemli bir tehlike imkanı veren vak'alar: Soruna ilişkin gerçek bilgi ve varsayımlar verilerek, bu bilgilerden hareketle sorunun çözülmesi istenir.
- -Hız verici vak'alar: Bu vak'alarda soruna ilişkin bilgi ve varsayımlar yeterli değildir. Soruna ilişkin bilgi ve varsayımlar netleştirilebilirse çözüm önerileri geliştirilebilir.

Vak'aların gerçek hayattan, işletme içinden kişilerin tecrübelerine dayandırılması bir gerekliliktir. Bu şekilde hazırlanan vak'alar da bazen, gerçek durum hakkındaki bilgilerin kısmi olarak sunulması ve hatta metinde özellikle yaratılan muğlaklık, tam da bir işletmecinin gerçek hayatta içine düşeceği durumun yaratılması anlamına gelmektedir (Rippin ve ark., 2002:429).

Vak'a yöntemi, ders anlatma yönteminin tam karşısı bir yerde konumlandırılmaktadır. Ders anlatma yönteminde, öğrencilerden daha yüksek bir statüde konumlanmış ders anlatıcısının sınıfta yapılan işin tam merkezinde olması ve kendi görüşlerini daha aşağı düzeydeki öğrencilerine aktarması söz konudur.

Vak'alar; öğrencilerin çözüm, çıkarım yapma ve sorun çözüme alanlarında pratik yapmalarına olanak sağlayan, öğrencilerde bilgi ve muhasebe kuramların kazanılmasına olanak veren muhasebe eğitim tekniklerinin başında gelmektedir (Merseth, 1996). Vak'a yönteminde öğrenciler sorun durumları üzerinde çalışmaktadır, bu çalışmada muhasebe bilgisinin elde edilmesi ve kullanılması proseslerinde oldukça etkili bir yöntem olarak bilinmektedir. (Elksnin, 1998).

Vak'a yönteminin dayandığı unsurları şöyle sıralayabiliriz (Harrington 1995):

1. *Bilginin yapılandırılması,*
2. *Yeni bilgilerin önceki öğrenmeler üstüne eklenmesi,*
3. *Çözme sürecinde yeni deneyimler kazanılması,*
4. *Tek bir doğru yerine farklı çözümlere odaklanmak.*

Vak'a yönteminde öğrenciler aktif olarak görev alırken, eğitimcinin rolü ders anlatmak değil vak'a tartışmasını yönetmektir (Hassler, 1949).

Vak'anın hangi uzunlukta olması gerektiği ile ilgili yapılmış bir araştırma bulunmamaktadır. Vak'alar metin olarak kısa olabileceği gibi daha uzun da olabilir. Vak'a yönteminin, kendi kendine öğrenmeyi teşvik etme, eleştirel düşünme ile derinlemesine öğrenme kabiliyetlerini geliştirme potansiyeli bulunduğu bu metodun savunucuları tarafından belirtilmektedir (Healy ve Mc Cutcheon, 2010:555). Ayrıca bu yöntemin uygulanmasında kişi sayısı genel olarak 12'den az 40'dan çok olmamalıdır.

Muhasebe Eğitiminde Vak'a Yöntemi

Bu yöntemin muhasebe eğitiminde kullanılabileceğinden ilk kez Harvard Üniversitesinden, Russell H. Hassler, 1949 yılında Amerika Birleşik Devletlerinin Ann Harbor şehrinde Amerikan Muhasebeciler Birliği'nin yıllık toplantısında yaptığı "Muhasebe Eğitiminde Vak'a Yöntemi" başlıklı sunumunda (Hassler, 1949:170), bahsetmiş hatta kendisinin de bu yöntemi tam anlamı ile bilmediğini de söylemiştir. Muhasebe eğitiminde örnek olarak Baron Coburg Vak'ası 50 yıldan fazla bir süredir tüm dünyada finansal muhasebenin en temel konularının tartışarak öğrenilmesinde etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Ülkemiz öğretim üyeleri ve farklı eğitim kurumları özellikle 20. Yüzyılın ikinci yarısında vak'a yöntemi ile ilgilenmişlerdir. İşletmecilik eğitiminde, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi bünyesinde kurulan İşletme İktisatı Enstitüsü, Türkiye'de ilk kez vak'a metodunu, kurumsal eğitim politikası olarak benimseyen eğitim kurumu olmuştur.

Vak'a yöntemi, ders anlatma yönteminin tam karşısı bir yerde konumlandırılmaktadır. Ders anlatma yönteminde, öğrencilerden daha yüksek bir statüde konumlanmış ders anlatıcısının sınıfta yapılan işin tam merkezinde olması ve kendi görüşlerini daha aşağı düzeydeki öğrencilerine aktarması söz konudur.

Vak'a yöntemi kullanıldığında, sınıf içi tartışma yapılmadan önce, öğrencinin vak'ada verilen bilgileri dikkatlice analiz ederek, bir karara ulaşması beklenir. Geleneksel sınıf içi ders anlatma faaliyeti, tam bir bilişsel öğrenme faaliyeti iken vak'a yönteminin de öğrenciler sık sık karar alıcı rolünü oynamaktadır. Gerçek hayattan daha az risk içeren bir ortam olan ders içerisinde bu rolü oynama fırsatı, öğrenme düzeyini olumlu ölçüde etkilemektedir.

Yükseköğretimde verilen muhasebe eğitiminde özellikle lisan eğitiminde sınıfların kalabalık olması, öğrencinin muhasebe alanında alt yapısının tam oluşmaması, tartışmaların etkin bir şekilde yürütülmesindeki yetersizlikler gibi nedenlerden dolayı vak'a yöntemi genellikle lisansüstü eğitimde kullanılan bir tekniktir.

Muhasebe de vak'aya dayalı öğretim sürecinde ve uygulanan bu öğretim tekniğinde, öğrenciler çekingen olarak oturup öğreticinin dersle ilgili söylediklerini not alma rolünü üstlenmezler. Öğrenci bu yöntem kullanılırken derste aktif olmak zorundadır. Derste öğrencilerin çoğunluğu vak'alar üzerinde tartıştıklarından, derse gelmeden önce vak'ayla ilgili gerekli kaynakları bulmaları, bu kaynakları okumaları, derse gelmeden önce tartışabilecek düzeyde konu ile ilgili çeşitli hazırlıkları yapmaları gerekmektedir. Çünkü öğreticiler tarafından öğrencilerin sınıf içinde vak'a ile ilgili olarak tartışmaları, aktif bir şekilde derse veya olaya katılmaları beklenmektedir (McWilliam, 1992).

Sunulan ve çözülen vak'aların öğrencilerin muhasebe derslerinde motivasyonu arttırdığı, bu yöntemin kullanıldığı muhasebe derslerine katılımın oranının yüksek olduğu ve öğrencinin sıkılmadan derslere ilgisinin yüksek olduğu da belirlenmiştir.

Vak'aların yönteminin kullanılma sürecinde farklı yaklaşımlar kullanılmakla birlikte, genel olarak tartışma süreci şu şekilde şekillenmektedir (Kardos 1979);

1. "Vak'anın içeriğinin gözden geçirilmesi"
2. "Problemin ifade edilmesi"
3. "İlişkili bilgilerin toplanması"
4. "Alternatiflerin geliştirilmesi"
5. "Alternatiflerin değerlendirilmesi"
6. "Hareket şeklinin seçilmesi"
7. "Çözüm önerilerinin uygulanması"

Vak'a yönteminin muhasebe eğitiminde kullanılmasında ve bu yöntemin kullanımının yaygınlaştırılmak istenmesinde, dünyada yaşanan Enrol vakası gibi krizler de etkili olmuştur. Özellikle denetim, mali tablo analizi, finansal muhasebe, şirket birleşmeleri, kar dağıtımı gibi konular muhasebe eğitiminde vak'aların ele alındığı başlıca alanları oluşturmaktadır.

Ülkemizde, işletmelerin içe kapanık geleneksel yapısı nedeniyle işletme içinde gerçekleşen olayların paylaşılmasını istememektedir bu nedenle de tek bilgi kaynağı, kamuoyu ile zaten paylaşılmış olan genellikle belirli büyüklüğün üzerindeki işletmelere ait olan bilgilerdir. Bu verilerde muhasebe açısından vak'aların tespit edilmesinde ve yazılmasında ki engellerden birini oluşturmaktadır.

Sonuç

Muhasebe eğitiminde vak'a yönteminin uygulanması, dünyada 1908 yıllarına kadar giderken ülkemizde 1956 yıllarında kullanılmaya başlamıştır. Bunda da Harvard ekolü etkili olmuştur. Bu yöntem işletme, hukuk, tıp gibi alanlarda kullanılmış ve kullanılmaktadır.

Muhasebe eğitiminde vak' yönteminin kullanılması ise 1970'li yıllardan itibaren dir. Özellikle finansal muhasebe bu alanda en çok vak'a yöntemi konuları içinde yer almıştır. Son yıllarda ülkemizde Türk ticaret kanununun değişmesi, uluslararası muhasebe ve denetim standartlarının uygulamaya girmesiyle birlikte şirketlerin uygulamada karşılaştıkları sorunlar, özellikle bağımsız denetim uygulamasıyla birlikte bu alanda ortaya çıkan sorunlar, yolsuzluk olayları ve kuramsal yönetim, sürdürülebilirlik gibi kavramların güncel hale gelmesi ve geleneksel muhasebe eğitiminden yaratıcı muhasebe eğitimine geçilmek istenmesi bu yöntemin muhasebe eğitimi içinde güncel hale gelmesinde etkili olmuştur.

Bu yöntemin kullanılmasıyla aşağıdaki yararlar elde edilebilir:

- Bilişsel öğrenme süreci sonrasında, edinilen teorik bilgilerin uygulanması sağlanmaktadır. Bu da öğrencilerin davranışsal öğrenmeyi, önceki bilgi engelinden etkilenmeksizin başarılabilmesine yardımcı olmaktadır (Inkpen & Crossan, 1995),

- Bu yöntemle riskten arındırılmış bir deneme yanılma tecrübesini öğrencilerin yaşamaları sağlanmaktadır.
  - Bu yöntem öğrencilerin kendi kendine öğrenmesini teşvik ederken, aynı zamanda eleştirel düşüncelerini ve kendilerinin derinlemesine öğrenme kabiliyetlerini geliştirir,
  - Vak'a yöntemi aynı zamanda öğretim üyesinin de kendisini yenilemesi için uygun bir ortam oluşmasına yardımcı olur (Herreid, 1997),
  - Bu yöntem teori ile uygulama arasında köprü kurulmasını sağlar,
  - Eğitilenler aktif ve katılımcı rol oynarken, eğiticiler pasif, toparlayıcı rol oynarlar.
- Bu yöntemin uygulanmasındaki güçlükler ise şöyle sıralanabilir:
- Yükseköğretimde bu yöntemin lisans öğrencilerine uygulanmasında, öğrencilerinin daha düşük seviyede tecrübe ve bilgi birikimine sahip olmaları ile etkin bir vak'a tartışması gerçekleştirmenin önündeki bir engel olabilir.(Ballantine & Lares, 2004).
  - Dünyada tartışılan bir problem farklı kültürlerde sınıf içi vak'a tartışmasının istenen düzeyde etkinlikte gerçekleştirilmeyebilmektedir.
  - Öğretim üyeler açısından, Belirgin bir cevabı olmayan amacı öğrencileri tartıştırmak olan bir vak'a da notlamayı objektif bir şekilde gerçekleştirmek kolay değildir.
  - Vak'a yönteminde öğrenciler bir konunun anlatılmasını, bir problemin kesin çözümünü öğretim üyesinden beklemektedirler ve bu konuda ısrarcı davranabilirler.
  - Muhasebe alanının, karmaşık ve bol hesaplama içeren hikâyeleri, kaç kere sınıfta tartışılmış olursa olsun, her ders öncesi muhakkak bir hazırlık gerektirmektedir.

Kaynaklar

- Apaydin, M. (2008). Making a case for the case method in Turkey. *Journal of Management Development*, 27(7), 678-692.
- Arsoy, PA., Bora, T., & Selimoğlu, S. (2014). Muhasebe Eğitimindeki Bilgi, Beceri ve Eğitim Tekniklerinin Gerekliliklerine İlişkin Beklentiler: Türkiye'deki Akademisyenlere ve Meslek Mensuplarına Yönelik Bir Araştırma. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 10(23), 121-136.
- Ballantine, JA., & McCourt, LP. (2004). A critical analysis of students' perceptions of the usefulness of the case study method in an advanced management accounting module: The impact of relevant work experience. *Accounting Education*, 13, 171-189.
- Bilginer, N. (1999), "Lisans Düzeyindeki Muhasebe Eğitiminde Bir Motivasyon Aracı Olarak Sunum Kalitesinin Etkileri", *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 1(3), Eylül.
- Boydak, A. (2001), *Öğrenme Stilleri*, Beyaz Yayınları, İstanbul
- Çankaya, F., & Dinç, E. (2009). Powerpoint ve klasik usulde muhasebe eğitimi alan öğrenciler arasındaki farklılıkların tespiti: Karadeniz teknik üniversitesinde bir araştırma. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17, 28-52.
- Civan, M., & Ferah, Y. (2003). Goballeşme sürecinden Muhasebe meslek eğitiminin etkilenmesi, *6.Muhasebe Denetimi Sempozyumu*, 16-19 Nisan.
- Demir, B. (2012). Muhasebeye yön veren gelişmeler ve meslek yüksekokullarında verilen muhasebe eğitimine yansımaları", *Journal of Accounting, Finance and Auditing Studies*, 1-4.
- Demirkan, Ş. (2001), "Muhasebe Eğitim Yöntemleri", XX. Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu, Antalya.
- Eren, E., (1992). Bir eğitim aracı olarak vak'a metodu", *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4, 65.
- Erskine, JA., Leenders, MR. & Mauffette-Leenders, LA. (2003). *Teaching with Cases*. 3. Baskı, London: Ivey Publishing.
- Elksnin, LK. (1998). Use of the case method of instruction in special education teacher preparation programs: A preliminary investigation. *Teacher Education and Special Education*, 21(2), 95-108.
- Nurettin, F. (2012). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*". 3. Baskı, Ankara: Pegem Akademi.
- Gioia, DA. (2003). Teaching teachers to teach corporate governance differently. *Journal of Management and Governance*, 7(3), 255-262.

- Kyriakos GA., Koussis, N., & Violaris, I. (2012). Corporate governance research applied at a private university. *Higher Education, Skills and Work-Based Learning*, 2(1), 74-94.
- Harrington, HL. & Garrison, JW. (1992). Cases as shared inquiry: A dialogical model of teacher preparation. *American Educational Research Journal*, 29(4), 715-735.
- Hassler Russel H. (1949). The case method of teaching accounting. *Proceedings of Annual Meeting of American Accounting Association at Ann Harbor*, 170.
- Healy, M., & McCutcheon, M. (2010). Teaching with case studies: An empirical investigation of accounting lecturers' experiences. *Accounting Education: An International Journal*, 19(6), 555-567.
- Herreid, CF., (1997). What is a case?. *Journal of College Science Teaching*, 27(2), 92.
- Inkpen, AC., & Crossan, MM. (1995). Believing is seeing: Joint ventures and organizational learning. *Journal of Management Studies*, 32(5), 596-618
- Kardos, G. (1979). Engineering cases in the classroom. Proceedings of ASEE National Conference on Engineering Case Studies. www.civeng.carleton.ca/ECL/cclas.html.
- Korkmaz, A. (1997). Toplam kalite yönetiminin eğitime etkisi. *Milli Eğitim Dergisi*, 135.
- Levin, BB. (1995). Using the case method in teacher education: The role of discussion and experience in teachers' thinking about cases. *Teaching & Teacher Education*, 11(1), 63-79.
- Merseth, KK. (1994). *Cases, case methods, and the professional development of educators*. Washington, DC: ERIC Digests.
- Milner, MM., & Wan YH. (2008). Setting the skills agenda the views of UK accounting academics, department of accounting and finance main building, West Quadrangle University of Glasgow University Avenue: 1-30.
- Pricewaterhousecoopers, (2003). Educating for the Public Trust. http://www.pwc.com/en_US/us/faculty-resource/assets/educatingfortrust.pdf, (15.01.2013).
- Rippin, A., Booth, C., Bowie, S., & Jordan, J. (2002). A complex case: Using the case study method to explore uncertainty and ambiguity in undergraduate business education. *Teaching in Higher Education*, 7(4), 429-441.
- Sayın, Ş., Yeğinboy, Y., & Tektüfekçi, F. (2005). Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF'nde öğrenci açısından ve alt yapı bakımından muhasebe ve finansman eğitiminin etkinliğinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi üzerine bir araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (25), 89-96.
- Sikka, P., & Wilmott, HC. (2002). Commentary on 'Accountability of accounting educators and the rhythm of the university: resistance strategies for postmodern blues'. *Accounting Education*, 11(2), 191-197.
- Uyar, S. (2008), Lehman Brothers ve küresel finansal krizin ardından kurumsal yönetim ve denetim çıkış yolu olabilir mi? <http://www.muhasabetr.com/yazarlarimiz/suleyman/016>, 05.04.2012.
- Wassermann, S. (1994). *Introduction to case method teaching: A guide to the galaxy*. New York: Teachers College Press.

Extended English Abstract

Education can be defined as a process that contributes to the development of an individual's personality, gives him knowledge and skills, assists him / her in acquiring a profession based on his / her interests and abilities, and ensures that the individual is sensitive and compatible with the innovations. The accounting profession is a field where both practice and theoretical education are considered and evaluated together. Accounting education, which is considered as a branch of vocational education, means to gain both the theoretical and the practical knowledge along with the skills in the field of accounting (Demir, 2012:113).

In accounting education, besides knowledge and skills, interpersonal intellectual skills, communication skills, effective writing, listening skills are required. Also, the ability to identify and solve problems are required for accounting education. (Milner & Hill, 2008:5).

It is pointed out that the financial crises which the business world have gone through in, the accounting scandals and the unexpected corporate collapse are behind the inadequacy of the university curriculum applied in accounting and business education. It is also proposed that reorganization of accountancy training be conducted by influential companies around the world, such as PriceWaterhouseCoopers, and that accountants will play an important role in reinstatement of public trust,

which is worn out (Sikka & Wilmott, 2002:195; PriceWaterhouseCoopers, 2003:3; Amernic & Craig, 2004:343).

Therefore, it is increasingly questioned what is taught to students in business and accounting programs; the methods which could be used in competent's training, ethical accountants and business leaders of your future are discussed (Gioia, 2003:255; Georgiou et al., 2012:74). Because the information and reports produced in accounting take an important role in decisions about companies. Since these information and reports inform the general opinion of the companies, the production and presentation of sound, accurate and reliable reports by accounting has strategic importance in accordance with the principle of transparency (Uyar, 2008:2).

Factors contributing whether directly or indirectly to the improvement of accounting education can be listed as scientific, legal, technological, social and economic changes, changes in education and training tools and methods, and Things needed to be changed for information age (Arsoy et al., 2014:122). In order for accounting vocational training to be able to respond to the needs of the times and to keep pace with technology, first of all the training that accounting educators receive on behalf of their own development should be made permanent. The quality of education affects the quality of the profession, as well as the quality of the profession. Quality in accounting education involves the continuous improvement of systems that will improve social, psychological, scientific and moral values that will increase the student's commitment to school and society now and in the future (Civan & Yıldız, 2003:5).

In accounting education, besides the theoretical knowledge, problems such as problem solving, effective use of time and communication and team work are required to be inspired (Fidan, 2012: 4282). One of the ways that students gain this is the case method.

The description of business events and problems is called "case"; the form of education, which is the basic material case, is called the "case method" (Eren, 1992:65). It is a requirement that the facts of the events are based on the experiences of the people within the enterprise. Sometimes prepared in this way also means that partial information about the real situation is presented and even the ambiguity created especially in the text means that the creation of a situation in which an operator falls into real life (Rippin et al., 2002: 429).

For the first time, this method of accounting education could be used, and Russell H. Hassler of Harvard University for the first time mentioned in his presentation entitled "The Method of Accounting in Education" in 1949 at the annual meeting of the American Accountants' Union in Ann Harbor, United States (Hassler, 1949:170).

The most characteristic feature of case-based teaching is the use of teaching material (Wassermann, 1994:3). The case is defined as a descriptive research document, often in narrative form and focusing mainly on real-life situations, with enough detail and information to allow individuals with widely differing perspectives to actively analyze and interpret (Merseeth, 1994). Similarly, according to Levin (1995:63); the case was detailed in a rich way of teaching and learning processes and are used in the expression located in a narrative context. The cases are supported by theory to students, provide opportunities for different possibilities while giving opportunity for experiences and different possibilities for implementation (Harrington & Garison, 1992:717).

The case method is positioned opposite to the lecturing method. In the lecturing method, the lecturer, who is positioned at a higher status than the students, is in the center of the work done in the class and is transferring his or her opinions to the lower level students. Cases can be used to provide the necessary knowledge and theories to be gained and to provide opportunities for students to analyze, deduce and solve these problems, practice in their fields (Merseeth, 1996). Since the case method requires students to work on problem situations, it emerges as an influential method in the process of acquiring and using information (Elksnin 1998:96). The case method is based on the understanding that constructing knowledge, building new knowledge on previous learning, being inside with experience, showing that students have different solutions instead of one correct answer (Harrington 1995:203). In the case method, the teacher's role is to manage the case discussion, not the lecture (Hassler, 1949:170).

The use and the spread of case method in accounting education have been influenced by crises such as the Enrol event in the world. In particular, it constitutes the main areas in which cases are discussed in accounting education, such as auditing, financial statement analysis, financial accounting, corporate merger, profit distribution. While the problem-solving skills are taught to the students via the case method, this method provides information about the various situations which one day may come across in real life to students.